

BETÆNKNING**Afgivet af Finans- og Skatteudvalget****vedrørende**

Forslag til inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisust pålægges at fremsætte forslag til ændring af landstingslov nr. 19 af 30. oktober 1992 om indførselsafgifter, således at afgifter på kaffeprodukter beskrevet i § 1, nr. 11 afskaffes.

FremSAT af medlem af Inatsisartut Jens-Frederik Nielsen, Demokraterne

og

Forslag til inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisust pålægges at fremsætte forslag til ændring af landstingslov nr. 19 af 30. oktober 1992 om indførselsafgifter, således at afgifter på teprodukter beskrevet i § 1, nr. 12 afskaffes.

FremSAT af medlem af Inatsisartut Jens-Frederik Nielsen, Demokraterne

og

Forslag til inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisust pålægges at fremsætte forslag til ændring af landstingslov nr. 19 af 30. oktober 1992 om indførselsafgifter, således at afgifter på kødprodukter beskrevet i § 1, nr. 13-17 afskaffes

FremSAT af medlem af Inatsisartut Jens-Frederik Nielsen, Demokraterne

og

Forslag til inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisust pålægges at fremsætte forslag til ændring af landstingsloven om indførselsafgifter, således at den afgiftsforhøjelse på sukker, lakrids og chokolade m.v., som blev indført ved § 1, nr. 1-2, i Inatsisartutlov nr. 23 af 18. november 2019, tilbagerulles.

FremSAT af medlem af Inatsisartut Jens-Frederik Nielsen, Demokraterne

Afgivet til forslagernes 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Jens Napaattooq, Naleraq, formand

Medlem af Inatsisartut Erik Jensen, Siumut, næstformand

Medlem af Inatsisartut Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Vivian Motzfeldt, Siumut

Medlem af Inatsisartut Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Jens-Frederik Nielsen, Demokraterne

Medlem af Inatsisartut Aqqalu Jerimiassen, Atassut

Udvalget har efter 1. behandlingen 14. oktober 2021 under EM2021 gennemgået forslagene.

1. Forslagenes indhold og formål

Forslagsstilleren vil med disse fire beslutningsforslag fjerne eller nedsætte indførselsafgifter på forskellige fødevarer. Det foreslås at pålægge Naalakkersuisut at fremsætte forslag til at fjerne indførselsafgifter på hhv. kaffeprodukter¹, teprodukter² og kødprodukter³. Derudover foreslås det at pålægge Naalakkersuisut at fremsætte forslag til at nedsætte afgiften på sukker, lakrids, chokolade mv., til et niveau som før afgiftsforhøjelserne i 2019⁴.

2. Førstebehandling af forslagene i Inatsisartut

Forslagene fik en blandet modtagelse af partierne under Inatsisartuts førstebehandling. Naalakkersuisut fremlagde ændringsforslag, som ligeledes fik en blandet modtagelse. Således omhandlede en del af debatten, hvorvidt beslutningsforslagene skulle vedtages i nærværende form, eller indgå i Naalakkersuisuts kommende skattereform jf. Naalakkersuisuts ændringsforslag.

Herudover var det en mangefacetteret debat. Af emner relevant for nærværende betænkning, kan der nævnes følgende:

- Forslag til finansiering af beslutningsforslagene
- Afgifternes mulige adfærdsændringer
- Hvorvidt borgerne vil opnå en økonomisk gevinst
- Forædling af produkter og indførselsafgiftens betydning
- Den kommende skattereform

Ovenstående emner og Naalakkersuisuts ændringsforslag behandles i nedenstående afsnit.

3. Ændringsforslag fra Naalakkersuisut:

Naalakkersuisut har stillet følgende ændringsforslag under forslaget førstebehandling:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at undersøge muligheden for at ændre afgifterne på indførte varer, i sammenhæng med den planlagte skatte- og afgiftsreform.”

Udvalget skal bemærke, at Naalakkersuisuts ændringsforslag ikke opfylder identitetskravet. Det skyldes, at ændringsforslaget er formuleret mere generelt på afgiftsområdet, og dækker en bredere gruppe af varer end forslagene. Ændringsforslaget tager således ikke konkret stilling til

¹ EM2021/67

² EM2021/68

³ EM2021/69

⁴ EM2021/70

beslutningsforslagene, men pålægger Naalakkersuisut at ”undersøge muligheden for at ændre afgifterne på indførte varer”. Idet ændringsforslaget er Naalakkersuisuts eget, forventer udvalget, at Naalakkersuisut fører ændringsforslaget ud i livet, såfremt det vedtages. Udvalget skal herudover bemærke, at Naalakkersuisut kun har fremsat et enkelt ændringsforslag. Udvalget forstår dette som, at ændringsforslaget gælder for alle fire beslutningsforslag.

4. Udvalgets behandling af forslagene

Udvalget behandler herunder de emner, som diskussionen særligt omhandlede under førstebehandling af nærværende fire beslutningsforslag.

4.1. Fejl i EM2021/68 (grønlandsk version)

Udvalget kan konstatere, at der i afstemningstemaet i den grønlandske version af EM2021/68 er henvist til en fejlagtig bestemmelse i landstingsloven om indførselsafgifter. Det fremgår imidlertid klart af såvel afstemningstemaet som forslagens begrundelse, at forslaget omhandler afskaffelse af indførselsafgifter på te. Udvalget har derfor behandlet forslaget med den forståelse, at forslaget vedrører § 1, nr. 12 (og ikke § 1, nr. 11), i landstingsloven om indførselsafgifter.

4.2. Forslag til finansiering af forslagene

Finansudvalget skal indledningsvist bemærke, at det er velkomment når forslagsstillere foreslår en finansiering af sine forslag. Dog skal udvalget samtidigt bemærke, at Naalakkersuisut ikke er forpligtet til at følge finansieringsforslaget, da det ikke er en del af afstemningstemaet. Således kan forslagene vedtages uden hensynstagen til finansieringsforslaget i forslagsstillers skriftlige motivation. Finansieringen af forslagene må ydermere være en del af finanslovsforhandlingerne, og dermed en aftale mellem Naalakkersuisut og de partier, som indgår aftale om finansloven.

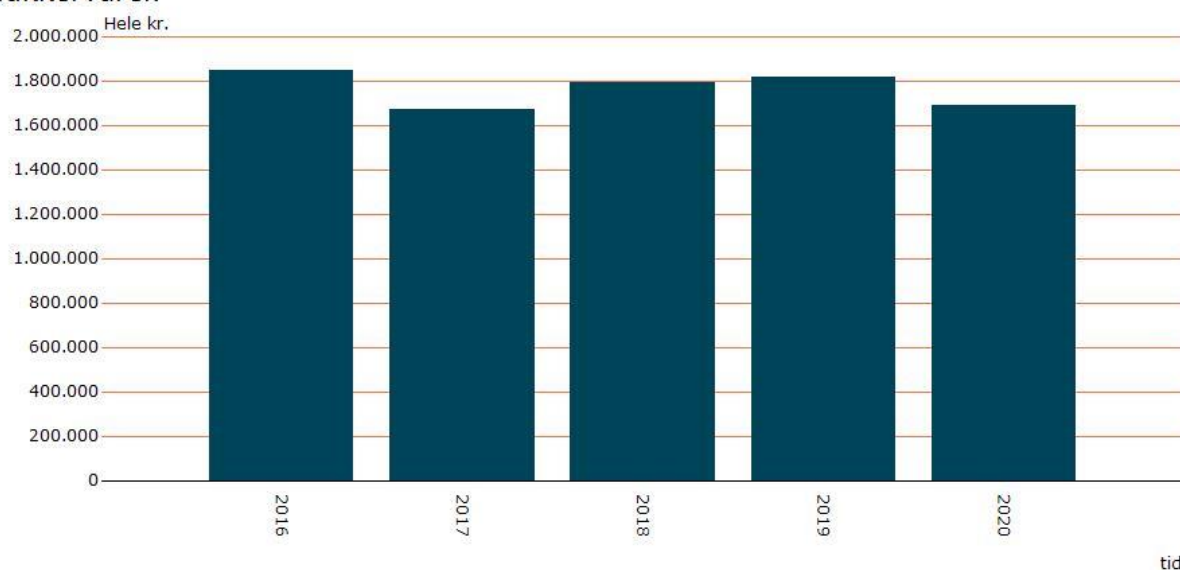
4.3. Afgifters mulige adfærdsændringer

Et af de mere debatterede emner under førstebehandlingen var afgifters indvirkning på adfærden i samfundet, også kaldet adfærdsøkonomi. Altså, at man fx ved at sætte afgifter på produkter kan få borgere til at købe mindre af disse. Ved at afgiftspålægge et produkt, har borgerne stadig fri mulighed til at købe produktet, men afgifterne kan betyde, at borgerne lader være med at købe produktet, idet det nu er dyrere. I forhold til forslaget om sukkerafgiften, som ønskes tilbagerullet⁵, fremlagde Brugseni og Pilersuisoq i 2020, at der et år efter vedtagelsen af afgifterne, ikke var sket et fald i forbruget⁶. Mønstret i importen af sukkerholdige varer er også relativt uændret siden afgifternes forhøjelse i 2019, jf. nedenstående tabel:

⁵ EM2021/70

⁶ <https://knr.gl/da/nyheder/afgifter-p%C3%A5-usunde-varer-skr%C3%A6mmer-ikke-forbrugerne>

Detaljeret import og eksport efter tid. Import, Hele året, Kilo, 17 Sukker og sukkervarer.

Tabel 1: Import af sukker og sukkervarer over tid fra 2016-2020.

Som det ses af ovenstående tabel, har importen af sukker og sukkervarer ligget relativt stabilt i perioden 2016-2020, dog med et lille fald fra 2019 til 2020, hvor der blev importeret ca. 100 ton mindre sukker og sukkerholdige varer.

4.4. Forædling af produkter og indførselsafgifternes betydning heraf

Forslagsstillers forslag om fjernelse af indførselsafgiften på kødprodukter⁷ vil gælde samtlige afgiftspålagte kødprodukter, herunder også forædlede produkter.

Hertil skal nævnes indførselsafgifter, ikke handler om adfærdsregulering, men derimod provenu til landskassen. Her kan særligt beslutningsforslagene om indførselsafgifter på te og kaffe⁸ nævnes, idet disse normalt ikke adfærdsreguleres eller beskytter indenlandsk produktion og/eller forædling.

Udvalget bemærker også, at Naalakkersuisut under forslagernes førstebehandling ikke nævner noget om adfærdsregulering, men derimod udelukkende udviser bekymringer omkring et muligt manglende provenu.

Hertil skal udvalget bemærke, at der er en afgiftsfritagelse for halve og hele dyrekroppe af hornkvæg og tamgrise. Denne afgiftsfritagelse blev indført i 1999 med det formål at beskytte indenlandsk forædling (særligt opskæring) af kødprodukter⁹. Udvalget bemærker, at der på

⁷ EM2021/69

⁸ EM2021/67 EM2021/68

⁹ EM1998/22

nuværende samling har været forslag om at pålægge Naalakkersuisut at evaluere denne afgiftsfritagelse¹⁰. Dette finder udvalget yderst relevant for at vurdere effekterne af afgiftsfritagelsen.

Ydermere skal udvalget bemærke, at forslaget om afskaffelse af indførselsafgifter på kødprodukter vil fjerne afgifter på lammeprodukter. Dette kan have indflydelse på indenlandsk lammeproduktion, og kan forværre konkurrencesituationen med udenlandske lammeprodukter fra eksempelvis Island eller New Zealand.

4.5. Befolkningens mulige økonomiske gevinst

Forslagsstilleren anfører, at borgerne vil spare penge, når de handler produkter, som med forslagene vil blive fritaget for indførselsafgifter. Hertil skal udvalget pointere, at dette er én mulighed ud af flere, idet dagligvarebutikkerne også kan vælge at beholde differencen mellem de nuværende priser og prisen efter en afgiftsnedsættelse. Udvalget bemærker, at Inatsisartut i 2019 pålagde Naalakkersuisut at iværksætte en prisundersøgelse¹¹ til uddeling ved EM2020. Denne er endnu ikke offentliggjort, og kunne have bidraget til nærværende betænkning.

4.6. Den kommende skattereform

Et sidste væsentligt punkt, som blev fremhævet under førstebehandlingen af nærværende beslutningsforslag er landets generelle skatte- og afgiftsstruktur.

Uagtet om nærværende beslutningsforslag bliver vedtaget eller forkastet, så finder Finansudvalget det vigtigt, at skatte- og afgiftsstrukturen nøje bliver overvejet i Naalakkersuisuts kommende skattereform. Ifølge Skatte- og Velfærdskommissionen udgjorde indførselsafgifterne ca. 17 % af landskassens indtægter i 2008. Dette tal er siden faldet med 2 %, således indtægterne fra indførselsafgifterne i 2021 udgjorde ca. 15 % af landskassens indtægter. Finansudvalget konstaterer, at indførselsafgifter er en væsentlig del af landskassens indtægter, og at afgifterne har stor betydning for borgerne i Grønland. Ydermere blev det under førstebehandlingen anført, at Naalakkersuisut passende kan inddrage Skatte- og Velfærdskommissionens anbefalinger i arbejdet. Dette finder udvalget også relevant.

4.7. Ændringsforslag fremsat af et flertal i udvalget

Udvalget har i sin behandling ønsket at lave et kompromis med udgangspunkt i Naalakkersuisuts ændringsforslag. Et flertal i udvalget bestående af Inuit Ataqatigiit, Naleraq, Siumut og Atassut er i udgangspunktet enige med Naalakkersuisut og dets ændringsforslag. Dog vil dette flertal i udvalget gerne sætte lidt tydeligere rammer for den kommende skattereform, og fremkommer derfor med følgende ændringsforlag:

¹⁰ EM2021/109

¹¹ FM2019/194

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at undersøge muligheden for i denne valgperiode at ændre afgifterne på indførte varer som nævnt i beslutningsforslagene, gerne i sammenhæng med den planlagte skatte- og afgiftsreform og med inddragelse af samtlige partier i Inatsisartut.”

Ligeledes præciserer ovenstående ændringsforslag også, at det er de nævnte varer i beslutningsforslagene, som er genstand for undersøgelsen.

5. Forslagenes økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse. Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering. Således har forslagsstilleren stillet §37 spørgsmål, hvor Naalakkersuisut redegør for forslagenes økonomiske konsekvenser. Udvalget skal i den forbindelse henviser til §37 spørgsmål nummer 38. Dette anser udvalget for tilfredsstillende.

6. Udvalgets indstillinger

Et flertal i udvalget bestående af Inuit Ataatigiit, Naleraq, Siumut og Atassut indstiller det nævnte **udvalgsflertals ændringsforslag til vedtagelse og forkaster dermed Naalakkersuisuts ændringsforslag og de fire oprindelige beslutningsforslag.**

Et mindretal i udvalget bestående af Demokraterne indstiller de **fire oprindelige beslutningsforslag til vedtagelse** med følgende begrundelse:

”Demokraatit mener, at det skal være billigere at leve og drive virksomheder i Grønland. Det var overskriften vi gik til valg på, og det er i bund og grund derfor disse forslag blev stillet. I Demokraatit mener vi, at man som troværdigt parti helt grundlæggende bør arbejde for at realisere det man har lovet i en valgkamp. Vi kan desværre konstatere, at dette ikke er en holdning der deles af alle. For når vi kigger tilbage på valgkampen var dette et emne der blev snakket meget om. Næsten alle partier lovede, at disse afgifter skulle afskaffes eller sænkes som det første, hvis de fik magten. Dette er desværre kun et eksempel af mange der beviser, at koalitionen ikke holder ord. Desværre ser Demokraatit ikke Naalakkersuisuts ændringsforslag som et kompromis, vi ser det nærmere som en klassisk syltekrukke. Som medlem af parlamentet for et oppositionsparti kan vi på ingen måde være sikre på, at Naalakkersuisut ændrer på afgiftsstrukturere i en retning som denne. Det er derfor Demokraatit naturligvis ikke kan støtte Naalakkersuisuts ændringsforslag og det kan ikke siges nok gange; det er ikke et kompromis det er en tur i syltekrukken.”

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslagene til 2. behandling.

Jens Napaattooq
Formand

Erik Jensen
Næstformand

Agathe Fontain

Vivian Motzfeldt

Hans Aronsen

Jens-Frederik Nielsen

Aqqalu Jerimiassen